

Przedmowa

Pismo rowasz Szeklerów węgierskich jest częścią powszechnego kulturalnego dziedzictwa ludzkości. Jest duchowym produktem dawnej cywilizacji, którą w czasach historycznych stworzyli Węgrzy i ich poprzednicy. Pochodzenie pisma, jego ukształtowanie się, pokrewieństwo z innymi systemami jest do dziś tematem badań naukowych. W kołach naukowych i pośród użytkowników pisma z kwestią tą wiąże się mnóstwo teorii. Istnieją jednakże dowody rzeczowe na to, że IX-to wieczni Węgrzy powszechnie używali w swoim języku pisma rowasz, co pozwala wnioskować o użyciu datującym się na wiele wieków wcześniej.

W Królestwie Węgierskim, podobnie jak w większości państw europejskich, dominujące od XI-go wieku w administracji państwowej i w piśmiennictwie kościelnym stały się łacina i alfabet łaciński. Pomimo to pismo rowasz na niektórych terenach węgierskojęzycznych pozostało w ciągłym użyciu do dziś, od prostych pasterzy i szeklerskich rzeźbiarzy poczynając, a na szlachcie i klerze skończywszy. Służyło ono także w różnych okresach czasu jako pismo tajne. Pismo rowasz nie tylko przetrwało burze dziejowe średniowiecza i czasów nowożytnych, ale rozwijało się dalej, a od niedawna – osiągając bezprzykładną popularność - dostosowało się do wymogów czasów współczesnych. Dzisiaj w szeklerskim węgierskim piśmie rowasz wydawane są książki, gazety i strony internetowe. Pismo używane jest w dziełach sztuki, w sztuce użytkowej, w inskrypcjach publicznych, a dzięki zaangażowaniu nauczycieli uczy się pisma narodowego wiele dziesiątków tysięcy uczniów.

Rosnący z roku na rok obóz osób obeznanych z piśmem rowasz, interesujących się nim, liczy już setki tysięcy osób, co doprowadziło do konieczności stworzenia nowoczesnych warunków użycia narodowego pisma. Chodzi tu o unifikację formy, o unowocześnienie zasad pisowni, a także o normatywy techniczne, co tworzone jest przez użytkowników pisma w ramach wspólnoty, tak jak czynili to ich przodkowie pracując nad zachowaniem i udoskonaleniem pisma. Poniższa pozycja zapoznaje z jednym z kamieni milowych tej zachowawczej twórczej działalności: 4 października 2008 roku miłośnicy szeklerskiego węgierskiego pisma rowasz zebrali się w Gödöllő na obrady „Rovasza żyje” celem wprowadzenia tego narodowego pisma Węgrów w świat informatyki.

Z pośród żywych i rzeczywiście będących w użyciu pism Europy, jedynie tylko szeklerskie węgierskie pismo rowasz jako ostatnie nie jest objęte normą UNICODE zapewniającą ogólny dostęp do aplikacji informatycznych. Dlatego też organizujący się tak w życiu jak i na internecie Związek Węgierskich Znaczców Pisma Rowasz wystąpił pod kierownictwem dr. Gabora Hosszú z zamieszczoną w książce propozycją normy N 3527. Zdecydowanym celem Związku jest aby przy jak najszerszym porozumieniu objąć jak najszybciej narodowe pismo normą i w tym celu Związek liczy też na poparcie Szanownego Czytelnika.

Autorzy książki są zdania, że szeklerskie węgierskie pismo rowasz jest wspaniałym darem przodków, magiczną schedą dla każdorazowych następców, której przekazywanie potomności, pełne szacunku i skromności, jest obowiązkiem. Ważne jest to szczególnie dziś, kiedy świat idei i symboliki narodowego pisma i jego ścisły związek z praktycznie każdą dziedziną węgierskiego języka i kultury może być jednym z kluczowych czynników tak pożądanej węgierskiej odnowy duchowej.